

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 423/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. T., B., právne zastúpenej advokátom JUDr. M. Ď., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 1104/2001 a EX 94/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. T. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2008 doručená sťažnosť Ing. E. T., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 1104/2001 a EX 94/2001.

1. Z obsahu sťažnosti vyplynuli najmä tieto relevantné skutočnosti: «Sťažovateľka je občanom Slovenskej republiky. Dňa 16. 11. 2007 z Okresného súdu Bratislava III prevzala uznesenie čí. k.: 39 Er 1104/2001, EX 94/2001, o zastavení exekúcie a určení výšky trov konania. ... Dňa 30. 08. 1993... podpísala „Zmluvu o sprostredkovaní“ s obchodnou spoločnosťou I. a. s. Dňa 16. 11. 1993 jej I. a. s., vypovedala predmetnú zmluvu o sprostredkovaní k termínu 31. 12. 1993...

Veľmi lukratívna 7. poschodová administratívna budova v B., z podivných dôvodov až 3x (!) menila svojho majiteľa (z I. na A. a potom na N.). Za týmito prevodmi budovy však stáli zásadne tí istí muži... z výsledku poctivej a čestnej práce sprostredkovateľky (sťažovateľky) pani Ing. E. T., ktorá sprostredkovala skvelého a veľmi solventného nájomcu S., a. s., do administratívnych priestorov budovy povinného, mali postupne bohatý a značný ošoh: obchodná spoločnosť I., a. s., potom A., spol. s r. o., a teraz N., spol. s r. o. a najmä ich spoločníci... Tieto opakujúce sa výdatné plody nájmu Okresný súd Bratislava III a Exekútorský úrad od 23. 05. 2001 do 19. 10. 2007 (teda vyše 6 1/2 roka) to asi nevelmi zaujímalo, keďže Exekútorský nebol schopný vykonať razantnú exekúciu...

Návrh na exekúciu bol podpísaný dňa 23. 05. 2001. Nemôžeme predsa všetci iba bezmocne zatvárať oči nad očividnou benevolenciou a ľahostajnosťou Okresného súdu Bratislava III a Exekútorského úradu, ktorý... vyše 6 1/2 roka... nariadenej exekúcií nevenoval náležitú pozornosť a predchádzajúce dispozície s budovou ignoroval...

Štatutárny orgán I., a. s., konateľ obchodnej spoločnosti A. i N. totiž niekoľko rokov pred podaním súdnych návrhov i predmetného exekučného návrhu a tiež s prihliadnutím na jeho dlhodobo negatívne a špekulatívne správanie, spoločne robil všetky negatívne reštrikcie, aby Ing. E. T. nevyplatil žiadnu sprostredkovateľskú odmenu t. j. istinu 501 040,09 Sk s príslušenstvom a nezaplatil trovy súdneho a exekučného konania. Robil to úmyselne a cielene, za výdatnej právnej pomoci advokáta JUDr. J. L., pravdepodobne príbuzného Ing. M. L. (štatutárny orgán), ktorý celých 5 rokov vytrvalo podával nezmyselné odvolania a súdne návrhy s cieľom získať potrebný časový priestor a poslať I., a. s., do likvidácie (a výmazu z OR). Počas prejednávania veci cca na ôsmych (!) súdnych sporoch sa mu to nakoniec aj podarilo. Tým sa mal vyhnúť zaplateniu sprostredkovateľskej odmeny sťažovateľke...

Sťažovateľka je nespokojná s uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 19. 10. 2007 o zastavení exekučného konania. Návrh na vykonanie exekúcie bol podľa jej názoru naozaj dôvodný a oprávnený. Podľa jej názoru samotná exekúcia však nebola vykonaná dôsledne, resp. nebola vykonávaná vôbec.

... povinná I., a. s., a ani ďalší nasledovní vlastníci lukratívnej 7-poschodovej administratívnej budovy v B., dodnes dobrovoľne neuhradili sťažovateľke Ing. E. T. ani 1,- Sk z jej oprávneného nároku... obchodná spoločnosť I., a. s., medzitým úspešne previedla predmetnú administratívnu budovu za 18 000 000.-Sk na obchodnú spoločnosť A., spol. s r. o., ktorú vlastnila skupina stále tých istých - vzájomne spriaznených ľudí, aby perfektne vykázala svoju nemajetnosť a tým nemožnosť vykonania exekúcie aj na tento majetok...

Okresný súd i exekútorský úrad bol voči obchodnej spoločnosti I., a. s. zjavne nečinný, nedôrazný a zhovievavý. Dokonca prehliadol i dôležité ustanovenie v kúpnej zmluve zo dňa 16 .05. 1995, kde všetky práva a povinnosti z uzavretých zmlúv o nájme prechádzajú na nadobúdateľa... Mysleli sa tým najmä finančné plody nájmu. Každý má rozčarujúci pocit keď zistí, že stále v tom rozhodnom čase - bol sprostredkovaný nájomca – S., a. s., v nebytových priestoroch (administratívnej budove) aj naďalej...

Domnievame sa, že došlo k porušeniu povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, resp. že orgán verejnej moci pri výkone verejnej moci, bol nečinný.

... došlo aj k „nesprávne úradnému postupu“... Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (pozri čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Domnievame sa, že bezzubé exekučné konanie v dĺžke 6 1/2 roka bolo zjavne prídlhé a svedčilo o skôr nečinnosti a nezájmu Okresného súdu Bratislava III, ktorý dôsledne nekontroloval činnosť Exekútorského úradu a nestaral sa o priebeh a stav vykonávanej exekúcie...

Podľa judikatúry ústavného súdu priznanie primeraného zadosťučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je možné napraviť.

To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu. Daný prípad je práve takýto.

Vychádzajúc z uvedeného a zohľadňujúc skutočnosť, že Okresný súd Bratislava III, svojim konaním v predmetnej veci zapríčinil prieťahy v konaní, sťažovateľka žiada v zmysle čl. 127 ods. 3 Ústavy SR, aby Ústavný súd Slovenskej republiky priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v celkovej výške 551 960.- Sk.»

2. Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

«Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom Bratislava - III., v konaní vedeného na Okresnom súde Bratislava – III., pod sp. zn.: 39 Er 1104/2001 a EX 94/2001, porušila právo sťažovateľky: Ing. E. T., upravené v čl. 48., ods. 2., Ústavy SR a v čl. 6., ods. 1., Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 551 960.- Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava - III povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava - III je povinný nahradiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (v zmysle § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov) trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 16 500.- Sk v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb..., a to všetko na bežný účet advokáta JUDr. M. Ď.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Z obsahu sťažnosti, ako aj zo sťažnostného návrhu (petitu) vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 1104/2001 a EX 94/2001.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľky vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 19. októbra 2007. Samotná sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že: „Dňa 16. 11. 2007 z Okresného súdu Bratislava III prevzala uznesenie čís. k.: 39 Er 1104/2001, EX 94/2001, o zastavení exekúcie a určení výšky trov konania.“ Sťažovateľka sa napriek uvedeným skutočnostiam na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním zo 7. januára 2008, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že predmetné rozhodnutie neznamena prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 24 písm. a) v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, takže v prípade zrušenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 39 Er 1104/2001, EX 94/2001 z 19. októbra 2007 odvolacím súdom a vrátenia veci na nové konanie a rozhodnutie, zostáva sťažovateľke zachovaná možnosť domáhať sa ochrany jej označených základných práv a slobôd kvalifikovaným návrhom na začatie konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2008